

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

بیمارستان امام سجاد(ع)

فاویسم (باقلائی)

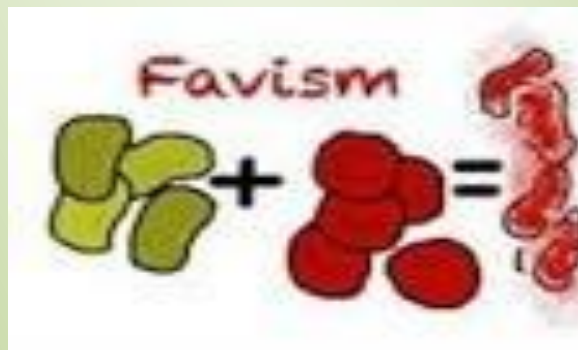

ویژه آموزش به بیماران

آیا بیماری فاویسم قابل درمان است؟

این بیماری دران قطعی ندارد و تنها اقدام موثر پیشگیری از بروز حمله همولیز با پرهیز از مواجهه با مواد اکسیدان و در صورت بروز حمله مراجعه سریع به بیمارستان جهت انجام اقدامات نگهدارنده و حمایتی جهت پیشگیری از عوارض همولیز است. در بیمارستان به این افراد اکسیژن، مایعات و در صورت نیاز خون سالم تزریق می شود.

در برخی موارد بسیار نادر، این بیماری ممکن است به مشکلات جدی جسمی منجر شود.

گردآورنده: آذر جوکار (رابط آموزشی بخش اطفال)

بهار ۹۵

- بعضی از داروهای گیاهی مانند گل بنفشه که گاهی از جوشانده آن برای دل درد کودک استفاده می شود می تواند در این بیماران علائم شدید ایجاد کند. لذا بهتر است از مصرف داروهای گیاهی و محلی بدون نظر پزشک مجرب خودداری کرد.
- در اتاق یا محل زندگی او از اسپری های حشره کش یا عطر و ادکلن استفاده نکنید.
- برای تسکین درد یا پائین آوردن تب هرگز از اسپرین استفاده نکنید یا او را پاشویه کنید یا از استامینوفن به مقداری که دکتر تجویز کرده استفاده کنید.
- بدون مشورت پزشک هرگز به او دارو ندهید.
- فرزند شما هرگز نباید خون خود را به دیگران اهدا کند.
- در صورت بروز نشانه های تب، رنگ پریدگی، استفراغ یا تغییر رنگ ادرار در کودک فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.
- پس از گذشت ۴ ماه می توانید مجدداً از کودک خود فاویسم چک کنید.
- هر چند خطر عارضه فاویسم پس از ۱۰ سالگی کاهش می یابد اما بهتر است همیشه مراقب او باشید.
- توصیه می شود که برای فرزندان دیگر خود نیز آزمایش فاویسم انجام دهید.

فاویسم یا باقلایی یک بیماری ارثی است که به خاطر کمبود ماده ای در گلبول قرمز خون (G6PD) به دنبال تماس کودک با پاره ای مواد یا داروها ممکن است بروز کند. پس از این تماس که حتی ممکن است از راه خوردن یا بوییدن یا مالیده شدن به پوست بدن کودک شما عوارض ظاهر گردد. این بیماری عمدتاً در کودکان و در جنس مذکر تظاهر می کند، با کمبود این آنزیم در صورت ورود مواد خاصی به بدن گلبول های قرمز تخریب شده و در کودک منجر به رنگ پریدگی، زردی چشم و گاهی پوست، تغییر رنگ ادرار به سیاه یا قرمز، بیحالی یا تب می شود. در دوره نوزادی زردی شدید و کم خونی معمولاً تنها نشانه این عارضه است که ممکن است منجر به تعویض خون نوزاد شود، اما در سنین بالاتر از چند ساعت تا یکی دو روز پس از تماس، کودک رنگ پریده و زرد شود. به دنبال آن ممکن است دچار تب یا استفراغ شود. در این هنگام ادرار به رنگ چای درمی آید، اگرچه ممکن است این نشانه ها به طور خفیف هم ظاهر شود اما گاهی نیز چنان شدید هستند که کودک شما نیازمند درمان فوری به پزشک متخصص ممکن است کودک مبتلا دچار عوارض جدی و خطرناکی گردد.

دلایل عمده تخریب گلبول های قرمز در این بیماران عبارتند از:

۱- باقلا

۲- داروها و مواد شیمیایی مثل نفتالین و حشره کش ها

۳- عفونت ها مثل سرماخوردگی یا مواد مشابه آن

اگر مادری هستید که به کودکان شیر می دهید، هرگز باقلا و اسپرین نخورید و در مورد خوردن هر دارویی نیز با پزشک مشورت کنید.

کودکتان از خوردن و بوییدن باقلا به هر صورت که باشد (تازه، خشک شده، یخ زده، خام و پخته) خودداری کند. در اوایل فصل بهار که باقلای تازه به بازار می آید بسیار مواظب او باشید شاید موقعیت هایی پیش بیاید که کودک شما باقلا را به صورت اتفاقی بخورد و هیچ عارضه ای پیش نیاید اما به این پیش امدها هرگز دل خوش نکنید. خطر واکنش نامطلوب همیشه وجود دارد تا آخر عمر از خوردن باقلا پرهیز کنید.

فرزندتان باید از خوردن سبزیجات زیاد و بیش از حد خودداری کند.

مراقب باشید که حتی بوی نفتالین نیز به مشام او نرسد، الگوها یا کاغذهای نفتالین هردو می توانند خطرزا باشد.

در هنگام مراجعه به پزشکان مختلف لیست داروهایی که کودک شما نباید از آن سوء استفاده کند به همراه داشته باشد.

- فنازوپریدین

- آسپرین

- متیل هیدرازین

- سولفاتامید

- نفتالین

- بنزن

- داروهای ضد مالاریا

- فناستین

- ویتامین K

- متیلن بلو

- پروبنسید

- کوترماکسازول

- نالدکسیک اسد

- کلرامفینیکل

- تترافرانتوئین

- پیرماتین

- پاماستین

- کلروکین